

گفت‌وگو با «سیدمحمد واعظی‌نژاد» مدیرکل نوسازی مدارس استان کرمان

احداث ۱۲۰ مدرسه در استان کرمان طی دو سال با کمک فعالان اقتصادی

تفاهمی از جنس مهربانی

برای بسیاری از مردمان دنیا، «مدرسه» واژه بسیار دوست‌داشتنی است، اما برای کودکان ایرانی الهه زندگی است. سبک زندگی عموم فرزندان ایران به‌گونه‌ای است که بسیاری از نیازهای خود را در مدرسه جستجو می‌کنند. در شرایطی که محیط‌های آموزشی و تفریحی در زمینه‌های مختلف هنری، ورزشی، سرگرمی، موسیقی، تئاتر و ... کشور ما به بلوغ لازم نرسیده‌اند، دنیای کودکانه بچه‌ها در مدرسه سپری و آینده‌شان پایه‌ریزی می‌شود. مدرسه یعنی مهربانی کودک، شور و شوق نوجوانی، رؤیای جوانی و امید و آرزوی بزرگسالی. انس و الفت کودکان ایرانی با مدرسه و آموزگار و دانش، وصف‌ناپذیر است؛ انگار که مدرسه التیام‌بخش همه داشته‌ها و نداشته‌هایمان باشد. مدرسه دنیای خاطره‌سازی و خاطره‌بازی و خاطرخواهی ماست. خلاصه این‌که مدرسه کارخانه انسان‌سازی است و اساس یک کشور در مدارس پایه‌گذاری می‌شود و بی‌دلیل نیست که گفته‌اند اگر می‌خواهید آینده یک کشور را پیش‌بینی کنید به مدارس آن کشور سر بزینید و ببینید چه چیزهایی به کودکان آموزش می‌دهند.

با این اوصاف، حتی تصور دوری از مدرسه وحشتناک است، اما متأسفانه کشور ما با کمبود مدرسه روبه‌روست، نه فقط در مناطق محروم که حتی در مراکز استان‌ها نیز به اندازه کافی مدرسه نداریم و دردناک این‌که اگر تنها به امید مدرسه‌سازی دولت بنشینیم اوضاع از این هم بدتر می‌شود؛ کما این‌که فقط طی هفت سال گذشته دو هزار و ۵۰۰ کلاس درس در کرمان (معادل ۳۰ درصد مدارس استان) توسط خیرین ساخته شده است و با این وجود هم‌چنان نیازمند ساخت ۲۱۵ هزار مترمربع فضای آموزشی هستیم تا به سرانه کشور برسیم که خود با سرانه دنیا فاصله قابل‌تأملی دارد.

این مقدمه خود گویای لزوم انجام مسئولیت اجتماعی در زمینه مدرسه‌سازی است. پس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان نیز باید به این موضوع ورود پیدا می‌کرد و همین شد که با اداره کل نوسازی مدارس استان و موسسه خیریه مهرگیتی تفاهم‌نامه‌ای را از جنس مهربانی به امضا رساند تا بتواند در طول دو سال ۱۲۰ مدرسه را در ۱۱ نقطه آموزشی استان احداث کند. علاوه بر خیرین مدرسه‌ساز، دولت نیز متعهد شده که در احداث این مدارس حامی و یاریگر فعالان اقتصادی باشد. برای اطلاع از تعهدات دولت در این طرح و اجرای تفاهم‌نامه به گفت‌وگو با «سیدمحمد واعظی‌نژاد» مدیرکل نوسازی مدارس استان کرمان پرداختیم که می‌توانید متن این مصاحبه را در ادامه دنبال کنید.

دارد، کپیر به عنوان تسکین‌دهنده درد عمل می‌کند و در صورت نیاز به احداث مدرسه در برخی مناطق، از آنجایی که ساخت یک مدرسه کوچک با مصالح ساختمانی حداقل شش ماه زمان نیاز دارد، با استفاده از کپیر این کار سریع‌تر انجام می‌شود. در مجموع جمع‌آوری مدارس کپیری اجتناب‌ناپذیر است، اما با جمع‌آوری آن‌ها باز هم در مواردی نیاز به راه‌اندازی این‌گونه مدارس احساس می‌شود.

برای رسیدن به میانگین فضای آموزشی کشور نیازمند ساخت حداقل ۲۱۵ هزار مترمربع فضای آموزشی هستیم که با توجه به محدودیت اعتبارات دولتی، شاید این مهم تا پنج سال آینده نیز امکان‌پذیر نباشد. به همین دلیل نیاز به کمک خیرین به صورت خرد و کلان وجود دارد و برای استفاده از انجام مسئولیت اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی نیز برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

◀ چه تعداد خیر مدرسه‌ساز در استان فعال هستند و تاکنون چند مدرسه ساخته‌اند؟

از ابتدای سال ۸۵ که واحد مشارکت‌های مردمی اداره کل نوسازی استان آغاز به کار کرده تاکنون حدود ۴۰۰ خیر با ما همکاری کرده‌اند و بر اساس آمارهای موجود، از سال ۹۲ تاکنون دو هزار و ۵۰۰ کلاس درس معادل ۳۰ درصد مدارس استان توسط خیرین ساخته شده است.

جذب کمک‌های خیران در سال‌های گذشته افزایش یافته به طوری که در سال ۹۶، حدود ۲۲ میلیارد تومان، در سال ۹۷ حدود ۳۲ میلیارد تومان و در سال ۹۸ بیش

◀ در ابتدا بفرمایید که چه تعداد مدرسه در استان کرمان وجود دارد و سرانه فضای آموزشی چند مترمربع است؟

حدود هفت هزار و ۷۰۰ مدرسه در استان وجود دارد که ۴۰ درصد آن‌ها مقاوم و مستحکم هستند، ۳۷ درصد نیاز به مقاوم‌سازی و ۲۳ درصد مدارس (شامل هزار و ۳۳۵ مدرسه) نیاز به تخریب و بازسازی دارند. میانگین سرانه فضای آموزشی استان ۴،۹ مترمربع است که البته با استانداردهای جهانی بسیار فاصله دارد و ۰،۳ مترمربع نیز از میانگین سرانه فضای آموزشی کشور که ۵،۲ مترمربع است، پایین‌تر می‌باشد.

۱۷۷ مدرسه کانکسی در سطح استان داریم که باید جمع‌آوری شوند؛ زیرا واقعاً کانکس را فضای مطلوب برای آموزش نمی‌دانیم. همچنین ۱۰۸ کلاس درس در قالب حدود ۴۷ مدرسه با مصالح سنگی وجود دارد که عمدتاً در مناطق کوهستانی قرار دارند. ۶۲۷ مدرسه استان فاقد سرویس بهداشتی هستند و یا سرویس‌های بهداشتی آن‌ها قابل استفاده نیستند که این مدارس در اولویت اصلی ما قرار دارند و امسال برنامه‌ریزی ما بر روی بهسازی سرویس‌های بهداشتی مدارس است.

مدارس کپیری از سال ۱۳۷۶ در پنج فاز برچیده شده‌اند، اما با توجه به فرهنگ منطقه جنوب استان و استفاده از کپیر که جزو فرهنگ مردم آن منطقه است، یک ساخت‌وساز زودبازده محسوب می‌شود. در مکان‌هایی که آموزش و پرورش مشکل کمبود فضا

برای رسیدن به

میانگین فضای

آموزشی کشور نیازمند

ساخت حداقل ۲۱۵

هزار مترمربع فضای

آموزشی هستیم که

با توجه به محدودیت

اعتبارات دولتی، شاید

این مهم تا پنج سال

آینده نیز امکان‌پذیر

نباشد. به همین دلیل

نیاز به کمک خیرین

به صورت خرد و

کلان وجود دارد و

برای استفاده از انجام

مسئولیت اجتماعی

بنگاه‌های اقتصادی نیز

برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

است که ۱۲۰ مدرسه شامل ۲۲۰ کلاس درس را اتاق بازرگانی با کمک موسسه خیریه مهر گیتی احداث کنند. قرار است این مدارس با مشارکت دولت توسط اتاق کرمان به مدت دو سال ساخته شود و تعهد اتاق با توجه به برآورد اولیه انجام شده، تأمین ۳۰ درصد بودجه مورد نیاز در حدود ۱۰۰ میلیارد تومان و تعهد دولت تأمین ۲۰۰ میلیارد تومان است. طبق مذاکرات صورت گرفته اولویت ما و اتاق کرمان احداث مدرسه در مناطقی است که سرانه فضای آموزشی آن‌ها پایین‌تر از میانگین سرانه فضای آموزشی کشور است.

◀ این مدارس در چه مناطقی احداث می‌شوند؟

۱۱ منطقه آموزشی در استان شامل احداث این مدارس می‌شوند. سعی می‌شود بر اساس شعار «عدالت آموزشی» این مدارس در سراسر استان ساخته شوند، اما تمرکز و آغاز طرح در مناطق با سرانه فضای آموزشی پایین‌تر است. طراحی، نظارت و تأمین اعتبار بخش دولتی احداث این مدارس با اداره کل نوسازی مدارس استان است. برای ابتدای کار احداث ۴ مدرسه شش کلاسه، در مجموع ۲۴ کلاس درس در چهار نقطه از شهر کرمان شامل حاجی‌آباد، شهرک مطهری، انتهای بلوار جهاد نزدیک شهرک ولایت و شرف‌آباد انتخاب

از ۹۷ میلیارد تومان، خیرین به امر مدرسه‌سازی در استان کمک کرده‌اند و در سه‌ماهه نخست سال جاری نیز ۵۵ میلیارد تومان کمک‌های خیرین را جذب کرده‌ایم.

◀ دولت و بویژه اداره کل نوسازی مدارس چه اقداماتی برای جذب خیرین انجام داده است؟

با توجه به سند تحول بنیادین آموزش و پرورش یکی از وظایف سازمان نوسازی کشور جلب مشارکت‌های مردمی است که در ابتدای سال، بسته تحولی آجر به آجر، توسط وزیر آموزش و پرورش با هدف جمع‌آوری کمک‌های خرد جامعه برای مدرسه‌سازی و همچنین گسترش فرهنگ مدرسه‌سازی مطرح شد که علاوه بر این موارد خیرین کلان نیز تشویق می‌شوند که در این طرح مشارکت داشته باشند و مدارس بیشتری بسازند.

◀ در ابتدای سال جاری تفاهم‌نامه‌ای برای احداث ۱۲۰ مدرسه بین اداره کل نوسازی مدارس استان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمان و موسسه مهر گیتی منعقد شده است، در رابطه با جزئیات این تفاهم‌نامه و تعهدات طرفین صحبت بفرمایید؟

با رایزنی‌های صورت‌گرفته با رئیس و اعضای هیئت نمایندگان اتاق کرمان و در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی فعالان اقتصادی توافق شده

شده است.

کمک کند، بتواند در آینده خیری بزرگ شود. در دوران دانش‌آموزی ما قلک‌هایی می‌دادند و آن‌ها را با پول‌های اندک خود پر می‌کردیم که به جبهه‌ها برای کمک به رزمندگان ارسال می‌شد. برخی از همان کودکان قدیم در حال حاضر خیرین مدرسه‌ساز، بیمارستان‌ساز و ... شده‌اند و مطمئن باشید این اقدام مهم، فرهنگ مدرسه‌سازی را در جامعه رشد می‌دهد.

از طرفی هم ممکن است بسیاری از افراد جامعه دوست داشته باشند در ساخت مدرسه کمک کنند، ولی توان مالی لازم برای ساخت یک مدرسه را نداشته که با این شیوه می‌توانند کمک‌های کم را نیز انجام دهند.

◀ در پایان چه صحبتی با خیرین دارید؟

همواره علاقه‌مند به برقراری عدالت آموزشی در استان بوده‌ام، معتقدم ممکن است بسیاری از سرمایه‌ها و استعدادهای ما که در آینده بزرگان این مملکت خواهند شد به دلیل نبود امکانات آموزشی در مناطق کمتر توسعه‌یافته هدر بروند و به همین دلیل از خیرین محترم مدرسه‌ساز تقاضا دارم در این امر به ما کمک کنند تا بتوانیم عدالت آموزشی را اجرا و مدارس خوب و درخور شأن مردم این مناطق بسازیم. ○

در این مناطق با توجه به ساخت‌وسازهای صورت گرفته مسکن مهر و تراکم جمعیت، نیاز به احداث مدرسه وجود دارد که به روان‌سازی ترافیک شهر نیز کمک می‌کند. در حال حاضر از پل راه‌آهن تا فرودگاه هیچ مدرسه‌ای نداریم و با توجه به ساخت‌وسازهای انجام‌شده در این مسیر، بسیاری از مردم به اجبار فرزندان خود را به مدارس سمت دیگر شهر می‌برند که با ساخت مدارس در مناطق موردنیاز این مشکلات نیز کاهش می‌یابد.

◀ تعهد دولت در قبال احداث این مدارس چگونه است؟

بحث تأمین نیرو، تجهیز مدارس و تأمین آب، برق، گاز و اینترنت مدارس بر عهده دولت است.

◀ به تأمین اینترنت مدارس اشاره کردید، این سؤال مطرح می‌شود که با توجه به شیوع ویروس کرونا و انجام آموزش‌های آنلاین، در احداث این مدارس چه تدابیری در این زمینه و هوشمندسازی آن‌ها که متناسب با نیاز روز دانش‌آموزان باشد، در نظر گرفته شده است؟

هوشمندسازی مدارس از سال ۹۲ تاکنون در اولویت کاری ما بوده و سعی شده مدرسی که طراحی و ساخته می‌شوند زیرساخت‌های هوشمندسازی را داشته باشند و در این زمینه تا حد امکان در تجهیزات و هوشمندسازی به مدارس کمک کرده‌ایم. قطعاً در مدرسی که در آینده توسط دولت و خیرین، ساخته خواهند شد مباحث هوشمندسازی و مدرسه سبز (استفاده بهینه از انرژی) مدنظر قرار می‌گیرد.

◀ از مزایای طرح احداث مدارس با کمک خیرین بفرمایید؟

یکی از مزایای طرح آجر به آجر، توسعه مدرسه‌سازی و فرهنگ کار خیر در جامعه است؛ یعنی ممکن است یک دانش‌آموز همین‌که می‌بیند می‌تواند در ساخت یک مدرسه حتی به اندازه یک آجر